

شناسایی ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های ارتقاء مهارت‌های مدیریتی مدیران شرکت مترو در قالب یک الگوی مفهومی و پارادایمی

حمیدرضا اسد^۱، امیرحسین محمودی^۲ بهارک شیرزاد کبریا^۳، فاطمه حمیدی فر^۴

تاریخ وصول: ۱۳۹۹/۰۸/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۰/۰۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر شناسایی ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های مهارت‌های مدیریتی مدیران شرکت متروی تهران در قالب ارائه الگوی مناسب بود. روش پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، توصیفی است که با رویکرد پیمایشی مقطعی انجام گرفت. جامعه آماری شامل خبرگان، متخصصین و افراد آگاه در زمینه مهارت‌های مدیریتی مدیران بود. با روش نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند ۳۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. روش گردآوری داده‌ها به صورت سند پژوهشی و میدانی و ابزار گردآوری داده‌ها شامل مصاحبه نیمه سازمان یافته بود و پرسشنامه گردآوری داده‌ها از طریق روش داده بنیاد با رهیافت نظامند انجام شد. روایی پژوهش از روش سه سویه سازی و پایایی آن نیز به روش توافق بین کدگذاران تعیین شده است. برای تحلیل داده‌های کیفی از فراترکیب، تحلیل مضامون و نرم افزار MAXQDA استفاده شد. در نهایت ۳ بعد، ۱۳ مولفه و ۶۵ شاخص نهایی شد. نتایج نشان داد که ابعاد مهارت‌های مدیریتی مدیران شامل بعد فردی (خود آگاهی، مدیریت استرس، مدیریت حل اثربخش مساله)، بعد میان فردی (مهارت ارتباطات سازنده، مهارت انگیزش اثربخش، مهارت تاثیر گذاری، مهارت مدیریت تضاد) و بعد گروهی (مهارت تفویض اختیار، مهارت تیمی، مهارت هدایت تغییر مثبت، بکارگیری تکنولوژی، بکارگیری الزامات مدیریتی) بود. با توجه به ابعاد و مولفه‌ها، الگوی ارائه شده از برآش مطلوبی برخوردار بود.

کلیدواژه‌ها: مهارت، مهارت‌های مدیریتی مدیران، داده بنیاد، رهیافت نظامند

۱- گروه مدیریت آموزشی واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (hamidreza_asad@yahoo.com)

۲- استادیار گروه مدیریت آموزشی و آموزش عالی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (dr.mahmoodi1964@gmail.com) (نویسنده مسئول)

۳- استادیار گروه مدیریت آموزشی و آموزش عالی، واحد تهران مرکزی. دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. bsherzad86@yahoo.com

۴- استادیار گروه مدیریت آموزشی و آموزش عالی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. fatemehhamidifar@gmail.com

مقدمه:

آنچه دنیا امروز را از دنیای چند دهه قبل متمایز می‌نماید، محیط رقابتی و پیچیده، تحولات سریع و توسعه روزافزون ارتباطات و تحولات دانش مدیریت می‌باشد، بقای سازمانها در چنین شرایطی به مزیتهای رقابتی پایدار آنها منوط می‌شود (ساین و موهانتی ۲۰۱۲:۸۷ به نقل از خجسته پور ۱۳۹۵:۱) محققان اقدامات و قابلیتهای مدیران، در استفاده از منابع سازمانی را عاملی کلیدی در توسعه مزایای رقابتی سازمانها برشمرده اند در حقیقت موفقیت سازمان در گروی مدیرانی شایسته و کارдан است (اسپارل و همکاران، ۲۰۱۳:۲۰۱۵) مهارت مدیریتی از سرچشمۀ علم و دانایی نشأت گرفته و همگان به خوبی می‌دانند که مدیریت یک علم است و این علم از یک منطق و سیستم تعیت می‌کند که رفتارهای مدیر تابع آن سیستم است و نه بالعکس اعتماد به نفس، احتیاط عقلانی، هدفمند بودن و جسارت تصمیم‌گیری و تصمیم سازی از جمله مسائلی است که می‌تواند مهارت‌های مدیریتی را به بلوغ برساند (جانسون، ۲۰۱۷ : به نقل از کرمی ۱۳۹۷:۳) در فضای رقابتی قرن ۲۱ ، مهارت‌ها و توانایی‌های رهبرانی که می‌توانند دگرگونی را مدیریت کنند و توانایی اجرای استراتژی‌های تجاری بسیار پیچیده را دارند مدیریت کار آمد تغییرات نیروی کار کلید موفقیت کسب و کار است (اکوور ۲۰۱۲) محققان اقدامات و قابلیتهای مدیران، در استفاده از منابع سازمانی را عاملی کلیدی در توسعه مزایای رقابتی سازمانها برشمرده اند در حقیقت موفقیت سازمان در گروی مدیرانی شایسته و کاردان است (اسپارل و همکاران، ۲۰۱۵:۵) اما با بررسی آن به این نتیجه می‌رسیم که یک تعریف واحد و اصطلاح معین در مورد مهارت وجود ندارد (مجاب و همکاران، ۲۰۱۱:۶) مهارت‌ها به عنوان یک دسته از دانش، خصوصیات، نگرش‌ها ای مرتبط به هم تعریف می‌شوند که تاثیر زیادی بر شغل افراد می‌گذارد و با عملکرد افراد در کار همبستگی دارد و می‌توان آن را با استاندارد‌های قابل قبول ارزیابی کرد و از طریق آموزش و توسعه بهبود داد (سانچز ۲۰۱۰:۷) همچنین می‌توان مهارت‌ها را به عنوان مجموعه رفتارهایی که ابزاری در رسیدن به نتایج یا بروز داده استند، توصیف کرد (بارتام، ۲۰۰۵:۱۰) مهارت را به عنوان، دانش، یا نگرشی که فرد را توانمند می‌سازد تا به طور موثر فعالیت‌های یک شغل یا یک وظیفه را با استانداردهای مورد انتظار شغل انجام دهد، تعریف نمودندا توجه به اینکه منابع انسانی ثروت یک ملت و سازمان هستند و ستون فقرات هر سازمانی به وسیله منابع انسانی آن شکل داده می‌شود، در اهمیت مهارت‌های مدیریتی مدیران آنها شکی وجود ندارد (چیانگ و همکاران، ۲۰۰۶:۱۱) در همین چهار چوب مدیریت نمودن مجموعه عوامل انسانی و غیر مادی مستلزم توانمندی و دانشی است که بتواند در تدوین راهبردها و همچنین عملکردی مبتنی بر دانش روز، توفیق کسب نماید؛ شرکت متروی تهران نیز مانند دیگر سازمانها از این قاعده مستثنی نیست، به نظر می‌رسد چنین صنعت عظیمی در کشور احتیاج مبرم به مدیریتی کار آمد داشته و مدیریتی می‌تواند کار آمد باشد که به مهارت‌های ویژه مدیران آشنا بوده و در راستای بهره‌گیری از این مهارت‌ها به برنامه ریزی، سازماندهی، فرماندهی، هماهنگی هدایت و کنترل کارکنان خویش پردازد (امیرخانی، ۱۳۹۳:)

در آستانه هزاره سوم، سازمانها به انعطاف پذیری بیشتری برای پاسخگویی به فشارها و تهدیدات درون و برون خود نیاز دارند و مدیران مجبور به بازنگری و بازاندیشی در سبکهای روش‌ها و رفتارهای مدیریت خویش هستند (جهانیان، ۱۳۹۱: به نقل از خجسته پور ۱۳۹۵) بنابراین شایسته است که در بازار رقابت تنگاتنگ کنونی، سازمانها از یک سو در کنار عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی و از سوی دیگر بر اساس سیاست کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، در بخش جذب منابع و مصارف، هرچه سریع تر برای بقا و افزایش کارایی

1-Sain&moohanty

2-sparl & colobrait

3-jonson

4-okor

5-Sparl & colobrait

خود، چاره اندیشی کنند. تحقق این امر به دست مدیران لایق صورت می گیرد برواین اساس جهت تقویت بنیه علمی و ساختار مدیریتی سازمانها، ابتدا باید مهارت‌های مورد نیاز شناسایی شده، سپس به دنبال آن به ارزیابی ارتقای مهارت‌های مدیران پرداخت. مهمترین نکته در علم مدیریت این است که مدیران اغلب نیازمند شناخت مهارت‌های مدیریتی هستند تا زمینه مناسب برای کارآمد شدن آنها فراهم آید. (دعائی و مرتضوی ۱۳۸۴: ۱۳) توسعه مدیران صنعتی برای حضور در عصر جهانی شدن یکی از ضروریات کشور ماست. به قول برخی محققین، مدیران باید بفهمند که جهانی سازی تاثیرات متفاوتی بر مردم و کشورها دارد (اسوانسون و هولتون، ۲۰۰۹،^۱) ازسوی دیگر با نگاهی به تحولات اخیر علی الخصوص پس از انتخابات سال ۱۳۹۲ و حرکت به سمت دیپلماسی نوین ایران در عرصه بین الملل، ضرورت این امر بیش از پیش احساس می گردد و بانگاهی به مفهوم صنعت متوجه خواهیم شد این واژه دارای تقسیم بندهایی است که نشانده‌نده بخش‌هایی مختلف صنعتی در هر کشور است (نظیر: صنایع نفت و گاز، پتروشیمی، فولاد، نساجی، شیمیایی، غذایی، حمل و نقل، الکتریکی و مکانیکی وغیره) به روی آنچه مشخص و مبرهن است آن است که نادیده گرفتن و شناسایی مولفه‌های سازنده مهارت‌های مدیریتی مدیران در چنین مجموعه عظیم نیروی انسانی نمی تواند آسیب‌ها و یا مزیت‌های آن را حذف کند و بی‌گمان تها پاک کردن صورت مسئله به جای حل آن است. بنابراین در تحقیق حاضر پژوهشگر درصد است جهت ارتقاء مهارت‌های مدیریتی مدیران شرکت متروی تهران الگوی مفهومی ارائه نماید.

هدف پژوهش:

شناسایی ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های ارتقاء مهارت‌های مدیریتی مدیران شرکت متروی تهران

مبانی نظری:

- ۱- وتن و کامرون^۲ (۲۰۱۱): تحقیقی با عنوان توسعه مهارت‌های مدیریت «مهارت‌های معرفی شده در سال ۱۹۸۴ را توسعه و در دسته بندی جدیدی به شرح ذیل همراه با پرسشنامه به روز شده ارائه کردند: توسعه خودآگاهی، مدیریت استرس شخصی، حل مشکلات تحلیلی و خلاقانه، مهارت‌های بین فردی: ایجاد روابط، به دست آوردن قدرت و نفوذ، ایجاد انگیزه، مدیریت تعارض، مهارت‌های گروهی: توانمندسازی و تفویض اختیار، ایجاد تیمهای اثربخش و کارآئی، رهبری تغییرات مثبت
- ۲- گری芬^۳ (۲۰۱۲): در تحقیقی با عنوان طراحی مدلی برای مهارت‌های مدیریتی مدیران مدلی شامل ایتم‌های ذیل را پیشنهاد می کند: فنی، بین فردی، ادراکی، تشخیصی، ارتباطی، تصمیم‌گیری، مدیریت زمان
- ۳- کافمن و همکاران (۲۰۱۴): در تحقیقی برای مهارت‌های مدیران مدلی شامل ایتم‌های ذیل را پیشنهاد می کنند: مشارکت، تسهیل، شناخت، برنامه‌ریزی، اهمیت زمان، کنترل جزئیات، تنبیه، ناراحت شدن، به کار بردن فشار، شکایت کردن، داشتن روحیه، تعهد، خوب کار کردن، کیفیت بالا، بسیار سازنده
- ۴- جانسون (۲۰۱۷): منظور شناسایی مهارت‌های مدیران و تاثیر آن در نوآوری و چرخه سیاسی سیاستگذاران در دانشگاه صنعتی دفت هلت انجام داده که پرورش مهارت‌های انسانی ابتدا در کشورهای توسعه یافته سپس در کشورهای در حال توسعه از اهمیت و اولویت بالایی قرار دارد اما برای کشورهای عقب مانده از اهمیت کمتری بر خودار بوده و در اولویت‌های بعدی قرار می گیرد
- ۵- سینکوو ژاکوبیاک (۲۰۱۶): در پژوهشی با عنوان "مهارت‌های مدیریتی و سبک‌های یادگیری در مدیریت تنوع در شرکت‌های نوآور با بررسی نظرات ۱۲۷۶ مدیر شرکت نوآور کشور لهستان اثبات کردند که مهارت‌های مدیریتی و توسعه آنها پایه موفقیت فرآیند مدیریت در شرکت‌های امروزی است یافته‌های دیگر دیگر این تحقیق نشان می دهد که مهارت‌های مدیریت و سبک‌های یادگیری نقش حیاتی در توسعه اثربخشی ایزارهای مدیریت منابع انسانی در شرکت‌ها دارد.

۶- کیامباتی و ایتونگا (۲۰۱۶): در تحقیقی با عنوان "مهارت‌های مدیریتی و برنامه‌ریزی استراتژیک شرکت" با بررسی ۱۶۹ شرکت بخش خصوصی کشور کنیا وجود رابطه مثبت و معناداری را بین مهارتهای مدیریتی و برنامه‌ریزی استراتژیک شرکت‌ها را اثبات نمودند آنها همچنین نشان دادند که مدیریت باستی توجه بیشتری به مهارتهای مدیریتی نشان دهند.

۷- خجسته پور (۱۳۹۵): در رساله دکتری خود تحت عنوان: تدوین مدل توسعه مهارتهای مدیریتی مدیران صنعت خودرو مطالعه موردی: صنعت خودروی ایران، پرداخته که طی آن در این پژوهش مدل توسعه مهارتهای مدیریتی مدیران صنعت خودروی ایران را به سه دسته فنی، انسانی ادراکی تدوین و رتبه بندی نموده است: مهارتهای فنی: حل مساله، توسعه خودآگاهی، مدیریت استرس شخصی، مهارتهای انسانی: ایجاد روابط، انگیزش اثربخش، مدیریت تضاد مهارتهای ادراکی: تفویض اختیار، کارتیمی، رهبری

۸- کریمی (۱۳۹۷): در پژوهشی بنام طراحی مدلی برای سنجش میزان مهارتهای مدیران در سطوح مختلف سازمانی (۱۳۹۷) در شرکت نفت و گاز زاگرس جنوبی در شهر شیراز پرداخته که پس از ارائه مدل نشان می‌دهد در میان ابعاد مهم مهارتهای مدیران، به ترتیب مهارتهای کارتیمی، تکنولوژی و حل مسئله برای مدیران عالی، مهارتهای تکنولوژی، یادگیری و ارتباطی برای مدیران میانی و در نهایت مهارتهای یادگیری، ارتباطی و تکنولوژی برای مدیران عملیاتی دارای بیشترین اهمیت می‌باشد جدول شماره ۱ خلاصه مدل‌ها، الگوها و تئوری‌های مهارتهای مدیریتی مدیران

نام مدل/الگو/تئوري	طرح	خلاصه مدل/الگو/تئوري
دیدگاه اجتماعی پرسیکلیا (2018)	۲۰۱۷	مهارتهای اجتماعی، مهارتهای شیکه سازی، مهارتهای بهبود مستمر، مدیریت بحران، مهارت مدیریت استرس، مهارت خلاقیت و نوآوری، برنامه‌ریزی، مهارت سازماندهی و هماهنگی و حل مشکلات
دیدگاه سیاسی مدل کار با افراد	۲۰۱۹	مهارتهای سیاسی - مهارتهای اجتماعی و ارتباطی - خلاقیت و نوآوری سازمان‌ها در پی عملکرد بالا و استراتژی‌های منابع انسانی برای افزایش تعهد کارکنان هستند که می‌تواند سود اقتصادی بیشتری را برای آنها فراهم کند. از این دیدگاه تعهد کارمند نه تنها بی‌ربط نیست، بلکه به عنوان یک مفهوم مدیریتی به خاطر اینکه می‌تواند به مزیت رقابتی و موقفيت مالی منجر شود، خیلی مهم است.
طراحی مدل‌های مهارتهای مدیریتی مدیران پروژه برای صنعت ساخت و ساز در لهستان کریستوف دیزیکوفسکی ۲۰۱۷	۲۰۱۷	هدف از این مطالعه، خلق یک مدل از شایستگی‌های مدیران پروژه ساخت و ساز در لهستان است. این مدل شامل عوامل مرتبط با صفات مدیر پروژه می‌شود. مدل ایجاد شده می‌تواند به عنوان مرجع در توسعه یک رویکرد یکپارچه برای مدیریت پروژه‌های ساخت و ساز در لهستان به کار گرفته شود. با استفاده از رویکرد پیشنهادی، فرآیند مدیریت پروژه ساخت و ساز می‌تواند به مقوله‌ای سفارشی تبدیل شود.
مدل پیامدهای مهارتهای مدیریتی در گردشگری کیم و همکاران درسال (۲۰۱۷)	۲۰۱۷	در مطالعه‌ای به بررسی پیامدهای مهارتهای مدیریتی در گردشگری پرداختند. نتایج نشان داد مهارت مدیریتی تاثیرات زیادی در انواع مختلف کسب و کار عملکرد دارد و همچنین، مفاهیم نظری توسعه مطالعات کشاورزی به عنوان مفاهیم مدیریتی برای صاحبان، مشاوران و سیاست‌گذاران مربوط به گردشگری کسب و کار در مناطق روستایی ارائه شده است
مدل مهارتهای مدیریتی و سبک‌های یادگیری در مدیریت تنوع سینکوو ژاکوبیاک (۲۰۱۶)	۲۰۱۶	مهارتهای مدیریتی و توسعه آنها پایه موفقیت فرآیند مدیریت در شرکت‌های امروزی است یافته‌های دیگر دیگر این تحقیق نشان می‌دهد که مهارتهای مدیریت و سبک‌های یادگیری نقش حیاتی در توسعه اثربخشی ایزارهای مدیریت منابع انسانی در شرکت‌ها دارد

نام مدل/الگو/ثئوری	طراح	خلاصه مدل/الگو/ثئوری
الگوی مهارت‌های ادراکی مدیریتی	هرسی و بلا تچارد ۲۰۱۵	است، متغیر مدیریت گوناگون سطوح در نیاز مورد ادراکی و فنی های مهارت مقدار که در حالی است انسانی مهارت دارد، اهمیت همه‌سطوح در که مشترکی شاخص
مدیریتی کار اثربخشی برای آموزشی اولیای نگرش	کوالسکی (۲۰۱۴)	نکته‌های از یکی آموزشی اولیای کار اثربخشی برای مدیریتی های مهارت به مریوط های نگرش مورد های گروه تمام ادراکی و انسانی فنی، های مهارت های مقوله در و است مدیریتی مهم داشتند. هاتاکید مهارت تر بیش بر آزمون
مدل مهارت‌های مدیریتی مدیران	کافمن و همکاران درسال ۲۰۱۴	در تحقیقی برای مهارت‌های مدیران مدلی شامل ایتم های ذیل را پیشنهاد می کنند: مشارکت، تسهیل، شناخت، برنامه‌ریزی، اهمیت زمان، کنترل جزییات، تنبیه، ناراحت شدن، به کار بردن فشار، شکایت کردن، داشتن روحیه، تعهد، خوب کار کردن، کیفیت بالا، بسیار سازنده.
نمایه های مهارت رهبری و اثربخشی مدیریت در یونان	تری ولاس و رک لی تیس (۲۰۱۴)	ایشان تاثیر مهارت‌های رهبری را بر اثربخشی اجرایی مدارس اثبات می کنند. وی ۴ مهارت مدیریتی را در این تحقیق مورد بررسی قرار داده است که عبارتند از: مهارت‌های ارتباطی، مهارت‌های تصمیم گیری، مهارت‌های اضباطی و مهارت‌های سازماندهی
مدل مهارت‌های ضروری برای رهبری اثربخش در توسعه محل کار	چانگ (۲۰۱۳)	وی در تحقیقی با عنوان "مهارت‌های ضروری برای رهبری اثربخش در توسعه محل کار متنوع با ارائه مدلی یازده مهارت رهبری ضروری را برای یک رهبر جهانی موفق و ارتباط آنها را با فرهنگ سازمانی مرکب، تنوع فرهنگی، تفاوت جنسیتی و پویایی گروهی بیان می کند.
ارائه مدل مجموعه ای از مهارت‌های مدیران بازاریابی جهانی	گریفت و هاپنر (۲۰۱۳)	ایشان در تحقیقی با عنوان "مدیران بازاریابی جهانی" بهبود استراتژی بازاریابی جهانی از طریق توسعه مهارت‌های نرم " با ارائه مدلی مجموعه ای از مهارت‌های مدیران بازاریابی جهانی را برای افزایش اثر بخشی آنها ارائه و به منظور توسعه اجرایی استراتژی بازاریابی جهانی آزمون می نمایند این مدل مهارت‌های را که شرکت‌ها می توانند مدیران بازاریابی جهانی خود را پرورش دهنند مشخص می کند.
ارائه الگوی مهارت‌های بین فرهنگی پویا و اثربخش رهبر جهانی	کالی گوری و تری کو (۲۰۱۲)	در تحقیقی با عنوان "مهارت‌های بین فرهنگی پویا و اثربخش رهبر جهانی" "بانالیز اطلاعات مریوط به چهارصد و بیست رهبر جهانی " تاثیر ترکیبی از ویژگیهای شخصیتی مانند (برون گرایی " تجربه گرایی و شفاقت) و تجربیات میان فرهنگی (همچون تجربیات کاری و سازمانی میان فرهنگی و تجربیات غیر کاری میان فرهنگی) به عنوان پیش بینی کننده های شایستگی های میان فرهنگی پویا اثبات گردیده است. این مهارت‌ها مشخص کننده رتبه اثربخشی رهبر جهانی هستند
عنوان طراحی مدلی برای مهارت‌های مدیران	گریفین (۲۰۱۲)	در تحقیقی با عنوان طراحی مدلی برای مدیران مدلی شامل ایتم های ذیل را پیشنهاد می کنند: فنی، بین فردی، ادراکی، تشخیصی، ارتباطی، تصمیم گیری، مدیریت زمان
دیدگاه اولوریسید	اولوریسید (۲۰۱۱)	در تحقیقی با عنوان " تاثیر مهارت‌های مدیران سطوح میانی بر اثربخشی سازمان در بخش آموزش " چهار مهارت ارتباطی " انگیزشی " تصمیم گیری و حل مساله را برای مدیران دانشگاهی آزمون می کند و اثبات می کند که مهارت‌های مدیران تاثیر قابل توجهی بر اثربخشی خدمات پژوهشی و خدمات اجتماعی اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و همچنین راندمان دانشجویان ندارد.
دیدگاه سونیا	سونیا (۲۰۱۱)	در تحقیقی با عنوان " مهارت‌های مدیریتی و اخلاق در خدمات عمومی " وجود رابطه معناداری میان مهارت‌های مدیریتی و اخلاق مدیران را اثبات می کند. وی در این تحقیق به اهمیت مهارت‌های مدیریتی اشاره نموده و تبیین می نماید که یادگیری و بکارگیری تکنیکهای گوناگون و مهارت‌های انسانی و ادراکی و سایر مهارت‌ها مدیران را برای تثیت ارزشهای اخلاقی در سازمان توانمند می سازد

نام مدل/الگو/تئوری	طراح	خلاصه مدل/الگو/تئوری
مطالعه سانچز و همکاران	سانچز (۲۰۱۰)	مهارت‌های لازم برای مدیران زنجیره تامین بصورت زیر شناسایی شدند: مهارت در کار با کامپیوتر، مهارت در مذاکره، مهارت در تحلیل هزینه، مهارت در خرید های بین المللی مهارت‌های فنی
مدل بامبا کاس و پاتریکسون	بامبا کاس و پاتریکسون (۲۰۰۹)	رهبری، ایشان برای مهارت‌های مدیران مدلی شامل ایتم های ذیل را پیشنهاد می کنند: اثر گذاری، شنیدن نوشتمن، شفاهی، تسلط بین فردی، ارتباطات انعطاف‌پذیری، مشکل، حل مربیگری،
مدل چانگ	چانگ (۲۰۰۸)	وی در تحقیقی برای مهارت‌های مدیران مدلی شامل ایتم های ذیل را پیشنهاد می کنند: آموزش، کار، زمانبندی و هدف‌گذاری، برنامه‌ریزی و استانداردها تنظیم اولویت‌بندی، و زمان مدیریت سازماندهی، و دادن گوش مشورت، و انضباط عملکرد، افراد و ارزیابی تفویض، و هدایت وزن‌دهی و مساله، تصمیم‌گیری حل و شناسایی نشده حریف اطلاعات کسب واضح، دادن اطلاعات تحلیلی و صریح تفکر ریسک،
کریمی	۱۳۹۷	وی طراحی مدلی برای سنجش میزان مهارت‌های مدیران در سطوح مختلف سازمانی (۱۳۹۷) در میان ابعاد مهم مهارت‌های مدیران ، به ترتیب مهارت‌های کاریتیمی، تکنولوژی و حل مسئله برای مدیران عالی، مهارت‌های تکنولوژی، یادگیری و ارتباطی برای مدیران میانی و در نهایت مهارت‌های یادگیری، ارتباطی و تکنولوژی برای مدیران عملیاتی دارای بیشترین اهمیت می باشدند.
سدادت عربی	۱۳۹۷	وی در بررسی تأثیر مهارت‌های مدیریتی مدیران شهرداری بر توسعه گردشگری شهری (مورد مطالعه: شهرداری های استان مازندران) پرداخته که یافته های تحقیق حاکی از آن است که مهارت‌های مدیریتی مدیران شهرداری بر توسعه گردشگری شهری تاثیر مثبت و معنی دار دارد
سلطانیه	۱۳۹۶	وی در تحقیقی بنام طراحی و تبیین الگوی مهارتی مدیران کارکردی در شرکت‌های صنعت برق پرداخته که نتایج ان عبارتند از: ۱- رهبری استراتژیک ۲- قابلیت‌سازی و ۳- گرایش به رشد در پژوهشی بنام تاثیر مهارت‌های مدیران بر افزایش نوآوری در شرکت نفت تهران نشان داد انواع نوادری شامل (سازمانی ، فرایند ، استراتژیک) با مهارت‌های سه گانه مدیریتی (ادراکی ، انسانی ، فنی) رابطه معنا داری دارد.
نیک آین و همکاران	۱۳۹۵	در پژوهشی به بررسی رابطه بین مهارت‌های سه گانه مدیریتی مدیران در سطوح گوناگون مدیریتی با ارزیابی عملکرد نیروی انسانی پرداختند. نتایج بدست آمده از پژوهش نشان دادند که بین مهارت‌های سه گانه مدیریتی مدیران (فنی، انسانی، و ادراکی) و ارزیابی عملکرد نیروی انسانی رابطه ای مثبت و معنی دار وجود دارد. هم چنین، بین مهارت‌های سه گانه مدیران در سطوح گوناگون سازمانی (ارشد، میانی و عملیاتی) تفاوتی معنی دار وجود دارد
خجسته پور	۱۳۹۵	در پژوهشی با عنوان تدوین مدل توسعه مهارت‌های مدیریتی مدیران صنعت خودرو در کلاس جهانی طی آن در این پژوهش مدل توسعه مهارت‌های مدیریتی مدیران صنعت خودروی ایران در کلاس جهانی تدوین و علاوه بر رتبه بندی مهارت‌های مدیریتی، ویژگیهای هر مهارت نیز احصاء و رتبه بندی گردیده است.

روش شناسی تحقیق

از نظر هدف کاربردی است. از نظر روش گرددآوری داده ها توصیفی است که با رویکرد پیمایشی مقطعی انجام گرفت. از آنجاکه در این پژوهش هدف اصلی ارائه مدل مفهومی مناسب برای ارتقاء مهارت‌های مدیریتی مدیران می‌باشد به منظور بررسی عمیق و شناخت بیشتر موضوع در زمینه مولفه‌ها و شاخص‌های ارتقاء مهارت‌های مدیریتی مدیران، ابتدا به مطالعه ادبیات و پیشینه مرتبط پرداخته (روش فرا ترکیب)، سپس موضوع پژوهش از طریق مصاحبه با شرکت کنندگان محدود بررسی، شاخص‌ها و مؤلفه‌های اولیه مهارت‌های مدیریتی مدیران شناسایی شد و مدل اولیه تحقیق شکل گرفت. لذا با استفاده از مصاحبه نیمه سازمان یافته ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های شناسایی شده را بررسی (تحلیل مضمون)، و در ادامه از تکنیک داده بنیاد رهیافت نظامدند به منظور توجه به هر یک از نظرات و یکپارچه نمودن آنها برای دستیابی توافق گروهی برای اصلاح، تأیید، رد و یا اضافه کردن شاخص‌ها و مؤلفه‌های مهارت‌های مدیریتی مدیران پرداخته شد. جامعه و نمونه آماری شامل خبرگان، متخصصین و افراد آگاه در زمینه مهارت‌های مدیران بود. خبرگان پژوهش افرادی بودند که از نظر آگاهی و اطلاعات در زمینه مهارت‌های مدیران برجسته بوده و این که بتوانند با ارائه اطلاعات دقیق نمادی از جامعه باشند. برای تعیین نمونه‌های این پژوهش و تعیین این گروه از خبرگان از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی استفاده شد. حجم نمونه با روش هدفمند و با توجه به اصل اشباع نظری ۳۰ نفر تعیین شد. ابزار پژوهش پرسشنامه مستخرج از تکنیک داده بنیاد رهیافت نظامدند بود و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها تحلیل مضمون با استفاده از نرم افزار MAXQDA بود.

یافته‌ها

بعد، مولفه‌ها و شاخص‌های ارتقاء مهارت‌های مدیریتی مدیران شرکت متروی تهران کدام اند؟

جهت پاسخ گویی به این سؤال پژوهش، مبانی نظری و پژوهش‌های انجام شده در ایران و جهان با استفاده از روش فرا ترکیب هفت مرحله‌ای سندلوسری و باروسو (2007) به شرح ذیل مورد مطالعه قرار گرفت: ۱- تنظیم سوال پژوهش ۲- انجام ادبیات نظام مند- ۳- جستجو و انتخاب مقالات مناسب ۴- استخراج اطلاعات مقاله؛ ۵- تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی ۶- کنترل کیفیت و ۷- ارائه یافته‌ها می‌باشد. در این پژوهش بعد از استخراج متون از مقالات منتخب با توجه به هم معنی بودن واژه‌ها، همپوشانی لازم صورت گرفته شد، به طوری که 396 کد شناسایی، و با توجه به هم معنی بودن برخی از آنها، همپوشانی لازم صورت پذیرفت و در نهایت 259 کد یا مفهوم استخراج گردید. با در نظر گرفتن مفهوم این کدها، آنها در یک مفهوم مشابه به عنوان معیار دسته‌بندی گردید که در نهایت 91 مهارت شناسایی شدند که نتایج در جدول شماره دو به شرح ذیل ارائه می‌گردند

ردیف	مهارت
۱	مهارت در ایجاد روابط و استفاده از شبکه
۲	مهارت در روابطکاری مناسب
۳	مهارت در کار کردن اثربخش با افراد مختلف از حیث سن، جنسیت، نژاد، مذهب یا عقاید سیاسی(مدیریت تنوع)
۴	مهارت در نشان دادن رهبری مناسب در تیم
۵	مهارت در تجزیه و تحلیل حقایق و تست فرضیات
۶	مهارت در چانهزنی، متقاعدسازی و مذاکره اثربخش با دیگران
۷	مهارت در تعریف مسئله و عوامل موثر بر آن
۸	مهارت در شناسایی نیازهای مشتری
۹	مهارت در تعیین دوام تجاری ایده‌ها
۱۰	مهارت در ترجمان ایده به عمل

ردیف	مهارت
۱۱	مهارت در انجام محاسبات ریاضی (مانند بودجه‌بازی و مدیریت مالی) به منظور حل مسائل
۱۲	مهارت در توسعه و ارزیابی طیف وسیعی از گزینه‌ها
۱۳	مهارت در ارائه راهکارهای عملی
۱۴	مهارت در سازماندهی صحیح اطلاعات و داده‌ها
۱۵	مهارت در شناخت ساختار سازمانی
۱۶	مهارت در بازاریابی و فروش محصولات و خدمات سازمان
۱۷	مهارت در تعیین روش و قابل حصول اهداف پروژه
۱۸	مهارت در توسعه اهداف استراتژیک
۱۹	خلاقیت، ارائه ایده‌ها و راه حل‌های نوآورانه
۲۰	مهارت در حل نگرانیهای مشتری در رابطه با مسائل پیچیده
۲۱	مهارت تصمیم‌گیری و کاردان بودن
۲۲	مهارت در گزارشدهی پیشرفتها و نتایج
۲۳	داشتن دانش مدیریت منابع انسانی
۲۴	مهارت در انجام وظایف مدیریت (تخصیص، هماهنگی و نظارت)
۲۵	مهارت در تسهیم دانش و تجربه در محل کار
۲۶	مهارت کمک به یادگیری جمعی در محل کار
۲۷	مهارت در تسهیم دانش و ارائه ایده‌های مناسب
۲۸	تسلط بر زبان انگلیسی و دیگر زبان‌های مورد نیاز
۲۹	مهارت در یادگیری مداروم
۳۰	مهارت در شناسایی نیازهای یادگیری به منظور تطابق با تغییرات
۳۱	مهارت در حساسیت نسبت به مسائل سیاسی، تجاری، محیطی و فرهنگی و...
۳۲	مهارت در شبیه‌سازی تهدیدهای احتمالی
۳۳	استفاده مناسب از فناوری
۳۴	مهارت داشتن چشم انداز و اهداف فردی
۳۵	مهارت در ارزیابی و نظارت بر عملکرد خود
۳۶	اعتماد به نفس در ایده‌ها و چشمانداز خود
۳۷	مهارت در گوش دادن، درک و صحبت کردن به صورت روش و واضح
۳۸	مهارت نگارش مناسب برای مخاطبان مختلف
۳۹	مهارت در حل و فصل اختلاف نظرها
۴۰	مهارت در همکاری و کمک به نتایج تیم
۴۱	مهارت در کار با ذینفعان و حامیان مالی سازمان
۴۲	مهارت در استفاده از طیف وسیعی از روش‌های ارتباطی کسب و کار
۴۳	مهارت استفاده از فناوری اطلاعات به منظور سازماندهی داده‌ها

ردیف	مهارت
۴۴	یادگیری مهارت های جدید مرتبط با فناوری اطلاعات
۴۵	مهارت در بکارگیری طیف وسیعی از استراتژی های حل مسئله
۴۶	مهارت در شناخت مرزهای سازمان
۴۷	مهارت در شناخت قابلیتهای سازمان
۴۸	مهارت در تبیین ایده ها و چشم انداز خود
۴۹	مهارت در مسئولیت پذیری
۵۰	مهارت در مدیریت افراد (آموزش، توسعه، انگیزش، دادن بازخورد و هدایت)
۵۱	مهارت در جمع آوری، تحلیل و سازماندهی به اطلاعات
۵۲	مهارت در تصمیم گیری واقعیت‌انه و برنامه های عملیاتی
۵۳	مهارت در ریسک پذیری
۵۴	مهارت در تشخیص قوت ها و محدودیت های خود
۵۵	مهارت در نشان دادن انعطاف پذیری از خود
۵۶	باز بودن به منظور ایده ها و تکنیک های جدید
۵۷	سرمایه گذاری در زمان و تلاش به منظور یادگیری مهارت های جدید
۵۸	مهارت جانشین پروری
۵۹	مهارت در حل مسائل به صورت مستقل و یا در تیم ها
۶۰	داشتن طیف وسیعی از مهارت های اولیه فناوری اطلاعات
۶۱	مهارت در بکارگیری فناوری اطلاعات به عنوان یک ابزار مدیریتی
۶۲	مهارت در تعریف مشخصات و استانداردهای کیفیت
۶۳	مهارت در برنامهریزی استفاده از منابع (مانند زمان، افراد و امور مالی و مواد)
۶۴	قوانين و مقررات درونسازمانی و برونسازمانی
۶۵	مدیریت بحران
۶۶	مهارت در تعیین معیارهای ارزیابی و مشارکت در بهبود مستمر
۶۷	مهارت در برنامهریزی راهبردی
۶۸	مهارت در پیاده سازی و نظارت بر راه حل ها
۶۹	مهارت در ارزیابی فرآیندها و نتایج
۷۰	مهارت در استفاده از طیف وسیعی از رسانه های به منظور یادگیری، مشاوره، حمایت همکاران، شبکه سازی،
۷۱	یادگیری مسائل فنی از قبیل یادگیری در خصوص محصولات و مسائل مربوط به افراد (مانند جنبه های فرهنگی)
۷۲	مهارت اخلاق کاری و حرfovای
۷۳	مهارت در کار کردن تحت فشار و مدیریت استرس
۷۴	مهارت در نشان دادن همدلی، ابراز وجود، ادب و خوش اخلاقی
۷۵	مهارت در ارتباط با مشتریان
۷۶	مهارت در شناسایی فرصت هایی که برای دیگران آشکار نمی باشند

ردیف	مهارت
۷۷	مهارت در ارزیابی مزیت رقابتی ایده های ارائه شده
۷۸	دانش سیستم‌های اطلاعات مدیریت
۷۹	استفاده از ایمنی و بهداشت شغلی به منظور بکارگیری فناوری
۸۰	مهارت در نشان دادن ابتکار عمل به منظور شناسایی و حل مسائل
۸۱	استفاده از تفکر راهبردی و سیستمی
۸۲	مهارت در مریبگری، مشاوره و دادن انگیزه به دیگران
۸۳	مهارت در ارائه و دریافت بازخورد سازنده در تیم
۸۴	مهارت مدیریت تعارض
۸۵	مهارت در هدایت و اداره جلسات
۸۶	مهارت در مدیریت ریسک و برنامه‌ریزی اقتصابی
۸۷	مهارت در مدیریت زمان و اولویتها(تعیین نقاط حساس)
۸۸	مهارت در شناسایی نقاط قوت و ضعف اعضای تیم
۸۹	مهارت در روشناسی نقش های تیم و انجام وظایيف مورد توافق
۹۰	مهارت در درک عمومی سیستم‌های کسبوکار و روابط بین آنها
۹۱	مهارت در مدیریت یادگیری خود

. با عنایت به مفاهیم مستخرج شده پس از شناسایی مهارت‌ها و انتباطی بیشتر با مدل‌های معرفی شده مجدداً "غربالگری صورت گرفته شده و در نهایت این مفاهیم با نظر اساتید راهنمای مشاور به ۳ بعد و سیزده مولفه و ۶۵ شاخص ارائه گردید. سپس جهت بررسی کنترل کیفیت و یا به عبارت دیگر، پایایی از شاخص کاپا استفاده شده است. طبق محاسبات صورت گرفته، مقدار شاخص کاپا برابر است با ۰.۵۶ ، که با توجه به جدول شماره سه، در سطح معتر قرار گرفته است.

نظر خبره		نظر پژوهشگر		
		بله	خیر	مجموع کد گذار اول
نظر خبره	بله	A=8	B=5	13
	خیر	C=2	D=1	3
	مجموع کد گذار دوم	10	6	16

$$\text{توافقات مشاهده شده} = A + D / N = 9 / 16 = 0.56$$

$$\text{توافقات شناسی} = \frac{A-B}{N} * \frac{A-C}{N} * \frac{C-D}{N} * \frac{B-D}{N}$$

$$\frac{3}{16} * \frac{6}{16} * \frac{1}{16} * \frac{4}{16} = 0.001098632$$

$$K = \frac{\text{شانسی توافق} - \text{شده مشاهده توافقات}}{\text{شانسی توافق} - 1} = \frac{0.561126}{1 - 0.9989} = 0.561744$$

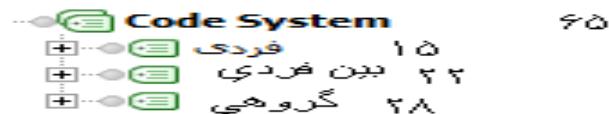
یافته های این بخش پژوهش همان یافته های جدول شماره چهار زیر می باشد.

شناخت	مؤلفه	بعد
دقت ۱-۱	خود آگاهی ۱-۱	فردی ۱
مسئولیت پذیری ۱-۱		
روشنفکری ۱-۱		
هوش اجتماعی ۱-۱		
حکمت مدیریت ۱-۱		
تحرک ۱-۱		
دانش ۱-۱		
مدیریت زمان ۱-۲		
امیدواری ۱-۲		
حذف عوامل استرس زا ۱-۲		
تفکر خلاقانه ۱-۳		
بکارگیری ابتکارها ۱-۳		
بکارگیری مدللهای تجاری ۱-۳		
فکر و عمل کار آفرینانه ۱-۳		
عدم اتخاذ تصمیمات مشابه ۱-۳		
تمایل قوی برای کارکردن در خارج ۱-۱	مهارت حل اثربخش مساله ۱-۱	۱۵
مهارت‌های زبان خارجی ۱-۲		
دانش فرهنگ‌ها ۱-۲		
ارتباط شفاهی موثر ۱-۲		
دوست داشتن افراد ۱-۲		
شهرت اجتماعی ۱-۲		
در ک سیستم‌های سیاسی و دولتی ۱-۲		
ارائه مشاوره و مهارت‌های مشاوره‌ای ۱-۲		
انرژی ۱-۲		
محیط کار بهره ور ۱-۲		
تعريف موقیت برای کارکنان ۱-۲	انگیزش اثربخش ۱-۲	بین فردی ۲
محبوبیت ۱-۲		
انعطاف پذیری ۱-۳		
رفتار بی طرفانه ۱-۳		
توانایی قضاوت ۱-۳		
کنار آمدن با ابهامات ۱-۳		
قاطعیت ۱-۳		
اقدام مسئولانه بجای سرزنش ۱-۳		
سخنوری ۱-۴		
مناکره موثر ۱-۴		
مدیریت تضاد اثربخش ۱-۲		

بعد	مؤلفه	شاخص
تفویض اختیار ۱-۳	مهارت تیمی ۲-۳	ظرفیت سازی برای یادگیری ۱-۳
		توانمند سازی ۲-۱-۳
		توسعه کارکنان ۳-۱-۳
		تفویض اختیار ۴-۱-۳
		الهام بخشیدن به دیدگاه مشترک ۱-۲-۳
		تیم سازی ۲-۲-۳
		توانایی اجتماع سازی ۳-۲-۳
		مشارکت در پروژه ها ۴-۲-۳
		کار موثر در تیم ها ۵-۲-۳
		رهبری دیگران ۶-۲-۳
گروهی ۳	هدایت تغییر مثبت ۳-۳	نگاه به تغییرات به عنوان فرصت ۱-۳-۳
		تغییر دادن ۲-۳-۳
		سازگاری با تغییرات ۳-۳-۳
		اجازه دادن به افراد که بدانند چه کسی را باید راضی کنند ۴-۳-۳
		ساختن ارزش های اخلاقی ۵-۳-۳
		تجربه کار در خارج ۱-۴-۳
		تنوع پذیری فرهنگی ۲-۴-۳
		تنظيم صحیح وضعیت خانواده ۳-۴-۳
		سازگاری با محیط کسب و کار ۴-۴-۳
		سازگاری با تفاوت های زمانی ۵-۴-۳
سازگاری ۴-۳	بکارگیری تکنولوژی ۳-۵	مهارت های رایانه ای ۱-۵-۳
		بکارگیری تکنولوژی اطلاعات در تصمیم گیری ۲-۵-۳
		نگرش مثبت به الزامات مدیریتی ۱-۶-۳
		ترسیم چشم انداز ۲-۶-۳
		استخدام با دقت ۳-۶-۳
		توانایی فنی قوی ۴-۶-۳
		ریسک ۵-۶-۳
		مهارت های بهره برداری از فضای ۶-۶-۳
		بکارگیری الزامات مدیریتی ۶-۳

همانطور که اشاره گردید با نظر اساتید و صاحب نظران ۱۳ مؤلفه استخراج شد. پس از کدگذاری ابعاد نام گذاری گردید و سه بعد فردی، بین فردی و گروهی کشف گردید، بعد از کدگذاری واحدهای معنایی و رسیدن به حد اشباع (زمانی که از تحلیل متن یا مصاحبه های جدید، مقولات یا کدهای جدیدی به دست نیامد)، بر اساس مشابهت کدها به یکدیگر مقوله بنده شدند و در نهایت ۱۳ مقوله از داده های کیفی پدیدار شدند. با توجه به داده های جمع آوری شده در فرمت مصاحبه که با فرایند تطبیق مستمر به نقطه اشباع نظری رسیده است بعد از تعریف سوالات اصلی پژوهش (مصاحبه) که برای آن ها مقیاس کمی تعریف شده است، کدگذاری مصاحبه های جمع آوری شده را با تعریف ویژگی ها و ابعاد آن و نمودارهای توصیف کننده این ویژگی ها شروع شد. شایان ذکر است که با ۳۰ خبره در این زمینه براساس مصاحبه نیمه ساختار یافته با ۱۳ سؤال مصاحبه شد. با استفاده از رویکرد تحلیل مضمون و استفاده از نرم افزار MAXQDA به این سؤال

پاسخ داده شد. پاسخهای ارائه شده برای هر سؤال پس از تحلیل محتوا و کدگذاری توسط پژوهشگر و دو نفر از متخصصین آمار در جدولی آورده شده است که بیانگر شاخصها و مؤلفههای اصلی پژوهش می‌باشد تحلیل شاخص‌ها و مولفه‌های شناسایی شده به شرح ذیل

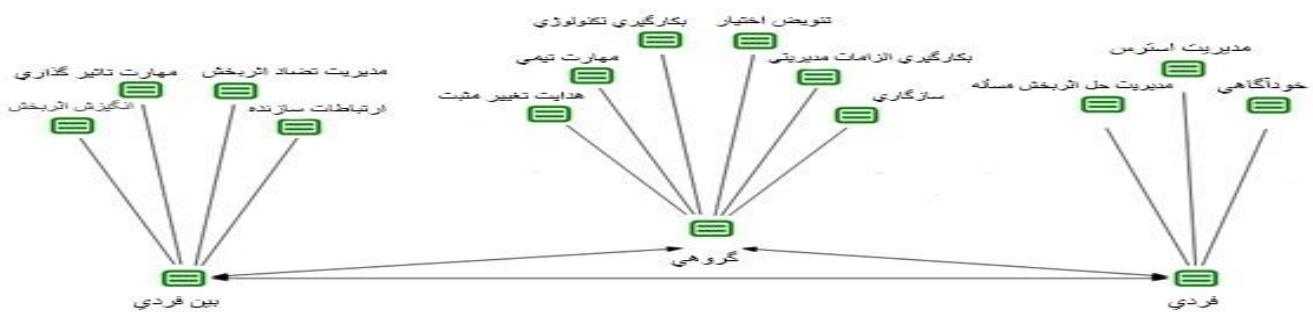

شکل شماره ۱ فراوانی (عددی) کدها برای هریک از ابعاد و مولفه‌ها

شکل شماره ۲ فراوانی (عددی) ددها برای هریک از ابعاد و مولعه‌ها

شکل فوق سهم فراوانی کدهای اولیه در شناسایی کدهای ثانویه را نشان می‌دهد. همان‌طور که در بالا مشخص شد، بعد از انجام تحلیل محتوای کیفی ۱۳ زیر مقوله کشف شد، در جدول زیر چک لیست مربوط به نتایج تحلیل محتواهای مصاحبه با استفاده از کدگذاری باز، محوری و انتخابی آورده شده است. تحلیل داده‌ها با استخراج مفاهیم و مقوله‌ها آغاز گردید (کدگذاری باز) و مفاهیم و مقوله‌های بی‌ربط و تکراری حذف گردیدند که نتایج کدگذاری باز و همچنین کد مصاحبه کننده‌ها، فراوانی و منبع مربوط به هریک از مقوله‌ها در جدول شماره پنج زیر آمده است لازم به ذکر است بر اساس مفاهیم و مقوله‌های جدول قبل، زمینه کدگذاری محوری فراهم شد. در مرحله سوم از فرایند کدگذاری داده‌های گرداوری شده، مرتب سازی نهایی و خوش بندی کلیه مفاهیم و کدهای محوری در ۱۳ طبقه صورت گرفته است. در مرحله آخر از فرایند تحلیل کیفی حاضر، یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل، حول محور هدف اصلی قرار گرفت و با پیوند دادن کدها (کدگذاری باز)، مفاهیم (کدگذاری محوری) مشخص شد. پس از این در مرحله با توجه به گزینه‌های پیشنهادی و متغیرهای زبانی پرسشنامه‌ای طراحی گردید. که در پایان این مرحله توافق آراء حاصل شده است. نتایج حاصل از تحلیل عاملی نشان می‌دهد ۱۳ مولفه قابل شناسایی است. در نهایت با توجه به ابعاد و مولفه‌ها، مدل مفهومی به شرح زیر به دست آمد.

شکره سه مدل مفهومی پژوهش

اعتباریابی مدل مفهومی تحقیق: تأیید مدل مفهومی حاصل از استخراج نتایج تحلیل پاسخ‌های مصاحبه شوندگان از طریق نرم‌افزار MAXQDA از طریق آزمودن همبستگی

پرسون قابل مشاهده می‌باشد.

گروهی	بین فردی	فردی	همبستگی Sig.	فردی	سازه
	۱	۱	همبستگی Sig.	بین فردی	
	***.۷۳۸ ۰.۰۰۰	***.۷۹۴ ۰.۰۰۰	***.۸۰۲ ۰.۰۰۰	همبستگی Sig.	
۱				گروهی Sig.	

ارائه مدل پارادایمی با توجه به نتایج استخراج شده از فرآیند تئوری داده بنیاد (رهیافت نظاممند): جدول پنج: لیست کلیه مفاهیم استخراج شده از تکنیک مصاحبه نیمه ساختاریافته با خبرگان

کد مصاحبه شونده	منبع	کدگذاری باز	کدگذاری محوری	کدگذاری انتخابی
I6, I8, I10, I17, I4, I26	وتن و کمرون (۲۰۱۷) Developing management skills by David A Whetten Kim S Cameron (z-lib.org)	دقت	خودآگاهی	فردی
I10, I6, I5, II, I7, I18		مسئولیت پذیری		
I13, I14, I15, I22, I1, I2		روشنفکری		
I12, I5, I14, I2, I11, I20		هوش اجتماعی		
I10, I9, II, I13, I11 I26		حکمت مدیریت		
I6, I8, I10, I17, I4, I19		تحرک		
I6, I8, I10, I17, I4, I28		دانش		
I10, I6, I5, II, I7, I29	وتن و کمرون (۲۰۱۷) Developing management skills by David A Whetten Kim S Cameron (z-lib.org)	مدیریت زمان	مدیریت استرس	فردی
		امیدواری		
		حذف عوامل استرس زا		
I13, I14, I15, I6, I25	کریمی ۱۳۹۷	تفکر خلاقانه	مدیریت حل اثربخش مساله	بین فردی
I12, I5, I14, I2, I11, I3		بکارگیری ابتكارها		
I10, I9, II, I13, I11, I21		بکارگیری مدللهای تجاری		
I10, I9, II, I13, I11, I16		فکر و عمل کار آفرینانه		
I2, I6, I10, I20 I28		مهارت‌های زبان خارجی		
I10, I6, I5, II, I7, I19		دانش فرهنگ ها		
I13, I14, I15, I29		ارتباط شفاهی موثر		
I12, I5, I14, I2, I11, I26		شهرت اجتماعی		
I10, I9, II, I13, I11, I20	اسچنگل و همکاران ۲۰۱۳	درک سیستم های سیاسی و دولتی	انگیزش اثربخش	
I10, I6, I5, II, I7, I30		ارائه مشاوره و مهارت‌های مشاوره ای		
I13, I14, I15, I25		انرژی		
I12, I5, I14, I2, I11, I16		محیط کار بهره ور		

<i>I10, I9, II, I13, III, I18</i>		تعريف موقیت برای کارکنان		
<i>I6, I8, I10, I17, I4, I17</i>		محبوبیت		
<i>I10, I8, II, I3, I4, I19</i>	نصراللهی ۹۴	انعطاف پذیری	مدیریت تصاداً ثبخت	بین فردی
<i>I6, I8, I10, I17, I4, I22</i>		رفتار بی طرفانه		
<i>I10, I6, I5, II, I7, I24</i>		توانایی قضاوت		
<i>I13, I14, I15, I26</i>		کنار آمدن با ابهامات		
<i>I11, I13, I14, I15, I28</i>		قاطعیت		
<i>I12, I5, I14, I2, I11, I23</i>		اقدام مسئولانه بجای سرزنش		
<i>I10, I8, II, I3, I4, I22</i>	خجسته پور ۱۳۹۵	تمایل قوی برای کارکردن در خارج	ارتباطات سازنده	مهارت تاثیرگذاری
<i>I2, I6, I10, I20, I28</i>		مهارت‌های زبان خارجی		
<i>I10, I6, I5, II, I7, I19</i>		دانش فرهنگ‌ها		
<i>I13, I14, I15, I29</i>		ارتباط شفاهی موثر		
<i>I10, I8, II, I3, I4, I22</i>	خجسته پور ۱۳۹۵	تمایل قوی برای کارکردن در خارج		
<i>I10, I8, II, I3, I4, I25</i>	اشترفی ۹۵	فکر و عمل استراتژی	تفویض اختیار	گروهی
<i>I2, I6, I10, I20, I29</i>		سخنوری		
<i>I10, I6, I5, II, I7, I13</i>		سخنوری		
<i>I13, I14, I15, I2</i>		مذاکره موثر		
<i>I12, I5, I14, I2, I11, I4</i>		کارکردن موثر با مدیران بالا دست		
<i>I12, I5, I14, I2, I11, I20</i>	کافمن ۲۰۱۲	ظرفیت سازی برای یادگیری	مهارت تیمی	مهارت تیمی
<i>I10, I9, II, I13, III, I29</i>		توانمند سازی		
<i>I10, I6, I5, II, I7, I27</i>		توسعه کارکنان		
<i>I13, I14, I15, I26</i>		تفویض اختیار		
<i>I12, I5, I14, I2, I11, I6</i>	ولیسون ۲۰۰۴ و کریمی ۱۳۹۷	الهام بخشیدن به دیدگاه مشترک	هدایت تغییر مثبت	گروهی
<i>I10, I9, II, I13, III, I22</i>		توانایی اجتماع سازی		
<i>I6, I8, I10, I17, I4, I17</i>		تیم سازی		
<i>I10, I8, II, I3, I4, I19</i>		مشارکت در پروژه‌ها		
<i>I6, I8, I10, I17, I4, I13</i>		کار موثر در تیم‌ها		
<i>I10, I6, I5, II, I7, I15</i>		رهبری دیگران		
<i>I13, I14, I15, I6</i>	کافمن ۲۰۱۲	نگاه به تغییرات به عنوان فرصت	سازگاری	
<i>I12, I5, I14, I2, I11, I22</i>		تغییر دادان		
<i>I10, I9, II, I13, III</i>		سازگاری با تغییرات		
<i>I13, I14, I15, I6</i>		اجازه دادن به افراد که بدانند چه کسی را باید راضی کنند		
<i>I12, I5, I14, I2, I11, I4</i>		ساختن ارزش‌های اخلاقی		
<i>I12, I5, I14, I2, I11, I3</i>	مصاحمه	تجربه کار در خارج		
<i>I12, I5, I14, I2, I11, I18</i>		تنوع پذیری فرهنگی		
<i>I10, I9, II, I13, III, I6</i>		تنظیم صحیح وضعیت خانواده		
<i>I6, I8, I10, I17, I4, I22</i>		سازگاری با محیط کسب و کار		
<i>I12, I5, I14, I2, I11, IV</i>		سازگاری با تفاوت‌های زمانی		

<i>I10, I9, II, I13, III, I25</i>	اصحابه	مهارت‌های رایانه‌ای	بکارگیری تکنولوژی
<i>I13, I14, I15, I7</i>		بکارگیری تکنولوژی اطلاعات در تصمیم‌گری	
<i>I10, I9, II, I13, III, I2</i>		نگرش مثبت به الزامات مدیریتی	
<i>I6, I8, I10, I17, I4, I5</i>		ترسیم چشم انداز	
<i>I12, I5, I14, I2, III, I4</i>		استخدام با دقت	
<i>I10, I9, II, I13, III, I8</i>		توانایی فنی قوی	
<i>I10, I9, II, I13, III, I1</i>		ریسک	
<i>I6, I8, I10, I17, I4, I2</i>		مهارت‌های بهره‌برداری از فضا	

همانطور که پیشتر عنوان گردید استراوس و کورین در اثر ۱۹۹۸ با تدوین روال‌های کتاب "کشف نظریه داده بنیاد" (۱۹۶۷) سه فن کدگذاری پیشنهاد دادند: کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخاییکدگذاری باز فرآیند تحلیلی است که از طریق آن، مفاهیم شناسایی شده و ویژگی‌ها و ابعاد آن‌ها در داده‌ها کشف می‌شوند در این مرحله، نظریه پرداز داده بنیاد، مقوله‌های اولیه اطلاعات در خصوص پدیده در حال مطالعه را، به وسیله بخش بندی اطلاعات شکل می‌دهد. پژوهشگر مقوله‌ها را بر همه داده‌های جمع آوری شده، نظریه مصاحبه‌ها، مشاهدات و وقایع یا یادداشت‌های خود بنیان می‌گذارد کدگذاری باز در حقیقت فرایند تحلیلی نامگذاری مفاهیم و طبقه بندی و کشف ویژگی‌ها و ابعاد آنها در داده‌ها از طریق انجام دادن مقایسه‌های مدام الاکلنگی است که پژوهشگر مفاهیم را از زوایای مختلفی از درون و بیرون^۱ یا وارونهای بررسی و تحلیل می‌کند تا دیدگاه متفاوتی در خصوص اهمیت کسب مفاهیم کسب کند (استراوس و کورین، ۲۰۰۸).^۲ کدگذاری محوری: فرآیند ربط دهنی مقوله‌ها به زیرمقوله‌ها، و پیوند دادن مقوله‌هادر سطح ویژگی‌ها وابعاد است. این کدگذاری، به این دلیل محوری نامیده شده است که کدگذاری حول "محور" یک مقوله تحقق می‌یابد (استراوس و کورین) در این مرحله، مقوله‌ها، ویژگی‌ها و ابعاد حاصل از کدگذاری باز تدوین شده و سر جای خود قرار می‌گیرد تا دانش فراینده‌ای در مورد روابط ایجادگردد، استراوس در مرحله کدگذاری محوری از چند اقدام اصلی بحث کرده که در **جدول شش** نشان داده شده است:

۱	بيان تکردن ویژگی‌های یک مقوله و ایجاد آن‌هاه اقدامی که حین کدگذاری باز شروع می‌شود
۲	شناسایی شرایط کوتاکنوں، کنٹس یا برهم‌کن‌های گوناگون و پیامدهای گوناگون مربوط به یک پدیده
۳	ربط دهنی یک مقوله به ذیرمقوله‌هایش؛ از طریق گزاره‌هایی که پیگوئنگی ربط آن‌ها به هم‌دیگر را مطرح می‌کنند
۴	جستجوی سرتیع‌هایی در داده‌ها که بر پیگوئنگی ربط دهنی‌های مسخن مقوله‌های اصلی به هم دلالت دارد

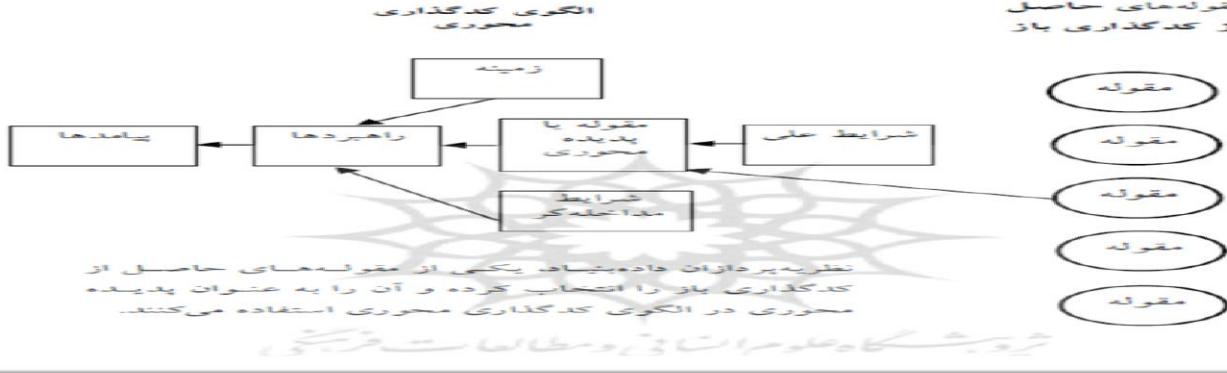
اقدامات اصلی کدگذاری محوری

در این مرحله، نظریه پرداز داده بنیاد، یک مقوله مرحله کدگذاری باز را انتخاب کرده و ازرا در مرکز فرآیندی که در حال بررسی آن است به عنوان پدیده مرکزی قرار می‌دهد و سپس، دیگر مقوله‌ها را به آن ربط می‌دهد. این مقوله‌های دیگر عبارت انداز: شرایط علی، زمینه‌ای، میانجی، پدیده محوری و راهبردها و پیامدهای مربوطه

۱۲. Inside

۱۳. Upside Down

۱۴. statuss & corbin

شکل شماره هفت: کدگذاری داده بنیاد؛ از کدگذاری باز تا الگوی گذاری محویری (Creswell, 2005, p.401)

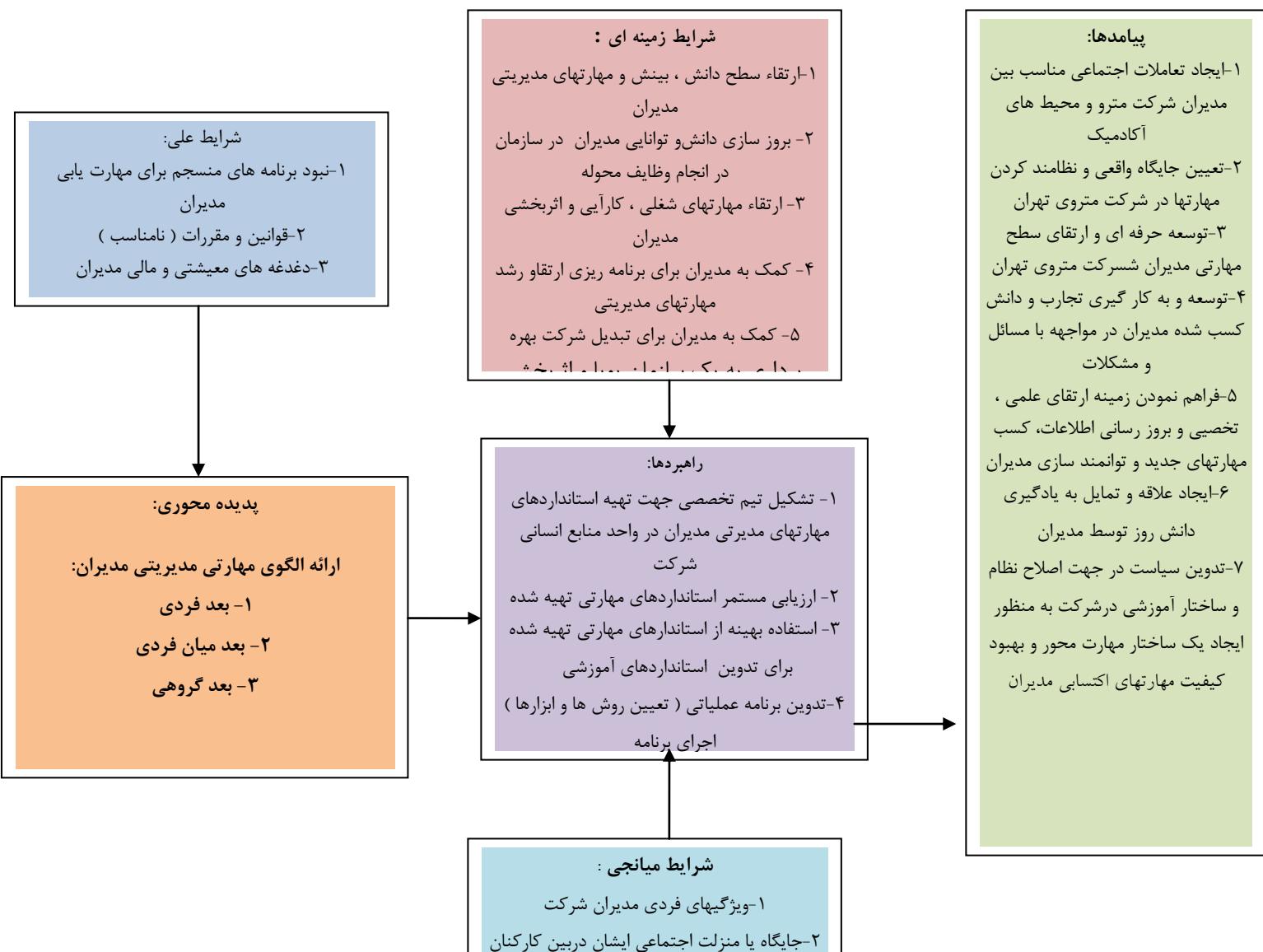
▶ شرایط علی: مقوله هایی (شرایطی) هستند که مقوله اصلی را تحت تاثیر قرار می دهند و به وقوع یا گسترش پدیده مورد نظر می انجامد. شرایط علی در داده ها اغلب با واژگانی نظری وقی، در حالی که، از آن جا که، چون، به سبب و به علت بیان می شوند. حتی زمانی که چنین نشانه هایی وجود ندارد محقق می تواند با توجه به خود پدیده و با نگاه منظم به داده ها و بازیبینی رویدادها و واقعیات که از نظر زمانی مقدم بر پدیده مورد نظرند، شرایط علی را باید.

▶ مقوله اصلی (محوری): پدیده اصلی (هسته) مورد مطالعه. پدیده مورد نظر، ایده و فکر محویری، حادثه، اتفاق یا واقعه ای است که جریان کنش ها و واکنش ها به سوی آن رهنمون می شوند تا آن را اداره، کنترل و یا به آن پاسخ دهند. مقوله محویری پدیده ای است که اساس و محور فرایند است. این مقوله همان عنوانی (نام یا برچسب مفهومی) است که برای چارچوب یا طرح به وجود آمده در نظر گرفته می شود. مقوله ای که به عنوان مقوله محویری انتخاب می شود باید به قدر کافی انتزاعی بوده و بتوان سایر مقولات اصلی را به آن ربط داد. شرایط مداخله گر: شرایط ساختاری که به پدیده ای تعلق دارند و بر راهبردهای کنش و واکنش اثر می گذارند. آنها راهبردها را در درون زمینه خاصی سهولت می بخشند و یا آنها را محدود و مقید می کنند. راهبردها: راهبردها مبتنی بر کنش ها و واکنش هایی برای کنترل، اداره و برخورد با پدیده مورد نظر هستند. راهبردها مقصود داشته، هدفمند است و به دلیل صورت می گیرد. همواره شرایط مداخله گری نیز حضور دارند که راهبردها را سهولت می بخشند یا آن را محدود می سازند. پیامدها: نتایجی که در اثر راهبردها پدیدار می شود. پیامدها نتایج و حاصل کنش ها و واکنش ها هستند. پیامدها را همواره نمی توان پیش بینی کرد و الزاما همان هایی نیستند که افراد قصد آن را داشته اند. پیامدها ممکن است حوادث و اتفاقات باشند، شکل منفی به خود بگیرند، واقعی یا ضمنی باشند، و در حال یا آینده به وقوع بیرونند. همچنین این امکان وجود دارد که آن چه که در برهه ای از زمان پیامد به شمار می رود در زمانی دیگر به بخشی از شرایط و عوامل تبدیل شود. بستر (زمینه): بستر یا زمینه مجموعه مشخصه های ویژه ای است که به پدیده موردنظر دلالت می کند؛ یعنی محل حوادث و وقایع متعلق به پدیده. بستر نشانگر مجموعه شرایط خاصی است که در آن راهبردهای کنش و واکنش صورت می پذیرد به علاوه اگر الگوی کدگذاری را از راست به چپ نگاه کنیم (شکل شماره هفت)، می بینیم که شرایط علی بر پدیده محویری اثر می گذارند، پدیده محویری و شرایط زمینه و مداخله گر بر راهبردها اثر می گذارد، و راهبردها بر پیامدها اثر می گذارند (کروسل¹، ۲۰۰۵) استراوس و کورین² ویژگی هایی برای انتخاب یک مقوله محویری مطرح کرده اند که در جدول ۴-۵۷ خلاصه آن آورده شده استفاده از کدگذاری انتخابی و خلق نظریه استراوس و کورین، کدگذاری انتخابی را به همراه کدگذاری باز و محویری این گونه تشریح می کنند: در کدگذاری باز، تحلیل گر به پدید آوردن مقوله ها و ویژگی های آن ها می پردازد و سپس می کوشد تا مشخص کند که چگونه مقوله ها در طول بعدهای تعیین شده تغییر می کنند. در کدگذاری محویری، مقوله ها به طور نظام مند بهبود یافه و با زیر مقوله ها پیوند داده می شوند. با این حال، این ها هنوز مقوله های اصلی نیستند که در نهایت برای تشکیل یک آرایش نظری بزرگ تر یکپارچه شوند، به طوری

¹- creswell

²- statuss & corbin

که نتایج تحقیق، شکل نظریه پیدامی کند کد گذاری در حقیقت فرآیند یکپارچه سازی و بهبود مقوله هاست. در پژوهش حاضر مصاحبه‌های ضبط شده پس از پیاده سازی، با استفاده از روش تحلیل محتوا به صورت سطربه سطر بررسی، مفهوم پردازی، مقوله بندی و سپس، بر اساس مشابهت، ارتباط مفهومی و خصوصیات مشترک بین کدهای باز، مفاهیم و مقولات طبقه‌ای از مفاهیم مشخص شدند. در شکل شش مقوله‌ای ذیل شامل اطلاعات کدهای باز، مقوله‌های فرعی و مقوله‌های مربوط به شرایط علی، زمینه‌ای، میانجی، پدیده محوری و راهبردها و پیامدهای مربوط ارائه شده است

شکل شماره هشت: الگوی پارادایمی مستخرج از رهیافت نظاممند (اشترووس و کوربن)

بحث و نتیجه گیری:

یافته ها نشان می دهد که ابعاد ارتقاء مهارت های مدیریتی مدیران شرکت مت روی تهران (فردی، بین فردی و گروهی) در تحقیقات مشابه از قبیل : کاتز، کنتر و مارشال و ویلیام (۱۹۷۴-۱۹۸۲) عوامل موثر بر افزایش مهارت های مدیریتی مدیران را بدین صورت مطرح کرده اند: ادراکی، انسانی و فنی، اندرسون ۱۹۹۸ (به نقل از حسینی پور ۱۳۸۷) که در مطالعه خود برخی از عوامل موثر بر افزایش مهارت های مدیریتی مدیران را بدین صورت مطرح نموده اند: مهارت هی گروهی شامل : تعریف مسائل - انتخاب از میان گزینه ها - تفویض تصمیمات - تصمیم گیری در شرایط عدم اطمینان - تصمیم گیری خلاقانه - رهبری - ارتباطات در ک افراد و گروه ها مدیریت تضاد و تغییر. مهارت بین فردی : ارتباطات - در ک افراد و گروه ها - رهبری سیاستها و اختیارات - ارزشهای اخلاقی اصول اخلاقی مدیریت مهارت فردی شامل : تعیین اهداف فرد - انگیزش - سیستم پاداش - مدیریت استرس کریمی (۱۳۹۷) در تحقیق خود با عنوان طراحی مدل مهارت های مدیریتی مدیران شرکت نفت و گاز زاگرس شیراز مدل هشت وجهی طراحی نموده که عبارتند از: (الف) حل مسئله ، یادگیری ، خود مدیریتی ب) ارتباطی، کار تیمی (ج) تکنولوژی ، برنامه ریزی ، سازماندهی براساس یافته های به دست آمده مدل ارائه شده در خصوص طراحی مدل هشت وجهی برای مدیران شرکت نفت و گاز شیراز از برازش قابل قبولی برخوردار است، مورد تایید قرار گرفته اند. خجسته پور (۱۳۹۵) در تحقیقی با عنوان طراحی توسعه مدل مهارتی مدیران شرکت ایران خودرو عوامل شناسایی شده در این پژوهش عبارتند از: عوامل فردی / توسعه خودآگاهی، مدیریت استرس شخصی، حل مشکلات تحلیلی و خلاقانه. عوامل بین فردی / ایجاد روابط، به دست آوردن قدرت و نفوذ، ایجاد انگیزه، مدیریت تعارض عوامل گروهی / توانمندسازی و تفویض اختیار ایجاد تیمهای اثربخش و کار تیمی، رهبری تغییرات مثبت براساس یافته های به دست آمده مدل ارائه شده در خصوص توسعه مدل مهارتی مدیران شرکت ایران خودرو از برازش قابل قبولی برخوردار است، مورد تایید قرار گرفته اند، رضا خانی (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان شناسایی مهارت ها و شایستگی های مدیران ورزش حرفة ای اثبات می کند که انتخاب مدیران و گرینش آنها از نظر علمی ، نحوه بکار گماردن و بکار گیری آنها در بدنه ورزش حرفة ای بین مدیران و خبرگان دانشگاهی انتباط و جند دارد. دیگر یافته های این تحقیق میزان مهارت های مورد نیاز مدیران و رابطه بین ان مهارت ها را نشان داده است. سیمار (۱۳۹۱) در رساله دکتری خود با عنوان آسیب شناسی وضعیت موجود توسعه مدیران و طراحی الگوی نظام توسعه مدیران در وضعیت مطلوب صنعت بیمه ایران " روابط بین اجزاء نظام توسعه مدیریت در وضعیت موجود را مورد آزمون قرار داده است. یافته های وی نشان می دهد که رابطه آماری معناداری بین دورن داده های سازمانی و فرایندهای نظام توسعه مدیران وجود دارد دیگر یافته های این پژوهش حاکی از وجود شکاف بین وضعیت موجود و وضعیت مطلوب نظام توسعه مدیران در صنعت بیمه و لزوم حرکت از وضعیت موجود به سمت وضعیت مطلوب نظام توسعه مدیریت است، الگو ارائه شده در خصوص نظام توسعه مدیران در وضعیت مطلوب صنعت بیمه ایران از برازش قابل قبولی برخوردار است، مورد تایید قرار گرفته است ابراهیم پور (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان عوامل موثر بر توانمند سازان مدیران تعاونی با بررسی عوامل و مشخصه های توانمند سازی استخراج این عوامل برای مدیران تعاونی و ارائه یک مدل مفهومی پرداختند. برخی از این عوامل عبارتند از : عوامل فردی ، سازمانی و محیطی ، عوامل ساختاری ، رفتاری و... مدل مفهومی ارائه شده در خصوص توانمند سازی مدیران تعاونی از برازش قابل قبولی برخوردار است، مورد تایید قرار گرفته است سلطانی (۱۳۹۶) در تحقیقی بنام طراحی و تبیین الگوی مهارتی مدیران کارکردی در شرکت های صنعت برق تحت پوشش بندج اصل ۴۴ قانون اساسی پرداخته که نتایج ان عبارتند از: یافته های بخش کیفی پژوهش نشان داد که شایستگی های مدیران کارکردی را میتوان با سه مضمون فرآگیر ۱- رهبری استراتژیک ۲- قابلیت سازی ۳- گرایش به رشد سنجید . این سه شایستگی خود با استفاده از هشت مضمون سازماندهنده سنجش پذیرمی شوند که خود با بیست مضمون پایه قابل سنجش هستند . یافته های بخش کمی نیز نشان دادند که شایستگی های مدیران کارکردی در صنعت برق در حد متوسط رو به پایین قرار دارد، که چندان قابل قبول نیست، براساس یافته های به دست آمده الگوی ارائه شده از برازش نسبتاً قابل قبولی برخوردار است، مورد تایید قرار گرفته است. کمری (۱۳۹۶) در پژوهشی بنام تاثیر مهارت های مدیران بر افزایش نوآوری در شرکت نفت تهران نشان داد که انواع نوآوری شامل (سازمانی ، فرایند ، استراتژیک) با مهارت های سه گانه مدیریتی (ادراکی ، انسانی ، فنی) رابطه معنا داری دارد، براساس یافته های به دست آمده الگوی مفهومی

ارائه شده از برازش نسبتاً "قابل قبولی برخوردار است، مورد تایید قرار گرفته است. نیک آین و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی به بررسی رابطه بین مهارت‌های سه گانه مدیریتی مدیران در سطوح گوناگون مدیریتی با ارزیابی عملکرد نیروی انسانی پرداختند. نتایج بدست آمده از پژوهش نشان دادند که بین مهارت‌های سه گانه مدیریتی مدیران (فنی، انسانی، و ادراکی) و ارزیابی عملکرد نیروی انسانی رابطه‌ای مثبت و معنی دار وجود دارد. هم چنین، بین مهارت‌های سه گانه مدیران در سطوح گوناگون سازمانی (ارشد، میانی و عملیاتی) تفاوتی معنی دار وجود دارد اشرفی (۱۳۹۵) دریک پژوهشی بنام بررسی عوامل تأثیرگذار در انتساب و انتخاب مدیران میانی بانک سپه و ارائه الگوی مفهومی مناسب با استفاده از روش دیمتل و ANP پرداخته که نتایج تحقیق حاکی از آن است که عامل مهارت‌های ارتباطی در بین دوازده عمل مهم انتخاب و انتساب مدیران در رتبه اول عامل مهارت‌های خلاقیت در رتبه دوم و عامل مهارت‌های تنوع مدیریت در رتبه سوم و عامل مهارت‌های تیمی در رتبه چهارم قرار دارد. در نهایت براساس یافته‌های به دست آمده الگوی مفهومی ارائه شده از برازش نسبتاً "قابل قبولی برخوردار است، مورد تایید قرار گرفته است افساری و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان بررسی مهارت‌های سه گانه مدیریتی (فنی، انسانی، ادراکی) مدیران ادارات تربیت بدنی دانشگاه‌های سراسر کشور زیر دست یافتد. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان داد که بین مهارت‌های سه گانه مدیریتی مدیران ادارات تربیت بدنی دانشگاه‌ها تفاوتی معنادار وجود دارد. با توجه به نتایج پژوهش، اهمیت مهارت‌های انسانی در تمام رده‌های مدیریتی در سلسه مراتب مدیریت و در هر سازمانی جز جدایی ناپذیر انجام وظایف مدیریتی بشمار می‌رود، اسفندیاری مقدم و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی با عنوان و تعیین مهارت‌های حرفه‌ای و شخصی مدیران کتابخانه‌های تخصصی استانداری‌های کشور از دیدگاه مدیران آنها و استادان کتابداری و اطلاع انجام دادند. هدف این پژوهش شناسایی مهارت‌های حرفه‌ای و شخصی مدیران کتابخانه‌های تخصصی با انجام دو دیدگاه بود که در نهایت این پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که بین دیدگاه استادان کتابداری و مدیران کتابخانه‌های تخصصی در خصوص مهارت‌های (حرفه‌ای و شخصی) اختلاف معنی دایر وجود ندارد نصرالهی (۱۳۹۴) در یک پژوهشی بنام شناسایی مولفه‌های شایستگی‌های حرفه‌ای مدیران و کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب و ارائه یک مدل مناسب اقدام به تحقیق نموده که در آن سعی نموده است که مهارت‌ها یا همان صلاحیت‌های به اثبات رسیده مدیران را در این دانشگاه تبیین کند نتایج تحقیق حاکی از آن است که مجموع پانزده مولفه حرفه‌ای مدیران دانشگاه آزاد تهران جنوب شامل، مولفه‌ی خلاقیت، نفوذ و تاثیرگذاری، ریسک، مدیریت زمان، مالی، مقررات، بپیش و توسعه سازمانی، صرفه‌جویی، استاندارد سازی، شایستگی ارتباطات، یکپارچه کردن دیدگاه‌ها، مهارت‌های اخلاقی، دانشی، فنی و مهارت‌های بین فردی در قالب سه بخش مدیریتی، اجتماعی و فردی و زیر بخش‌های آنها تدوین و ۲ مولفه اصلی مدیران و کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب در قالب این سه بخش کلی و زیر بخش‌های آن تبیین و تدوین کنند. در نهایت براساس یافته‌های به دست آمده الگوی مفهومی ارائه شده از برازش نسبتاً "قابل قبولی برخوردار است، جنتری^۱، ۲۰۱۹ در رومانی در تحقیق بنام تجزیه و تحلیل مدل کار با افراد مهارت‌های مدیریتی مدیران را بررسی نموده است این مقاله به بررسی مهارت‌ها و شایستگی‌های (فنی، رفتاری، و زمینه‌ای) مؤثر بر توسعه منطقه‌ای و روستایی در رومانی می‌پردازد نتایج نشان می‌دهند که مهارت‌ها و شایستگی‌های اصلی برای توسعه منطقه‌ای در رومانی بر سه مولفه تمرکز دارند که عبارتند از: فنی کارآفرینی، اجتماعی اخلاقی، و سیاسی زمینه‌ای.. این شیوه جدید تفکر، زمینه‌های جدید پژوهشی را در مورد برنامه‌ریزی، ارزیابی و مدیریت پژوهه‌های توسعه منطقه‌ای ایجاد کرد. این سه بعد برای مدیریت و پیاده‌سازی موثر پژوهه‌ها و برنامه‌ها در شرایط توسعه منطقه‌ای ضروری هستند. داهو کیم، چول وو مون و جیسوون شین^۲ در سال ۲۰۱۹ در مقاله‌ای تحت عنوان طراحی مدلی برای ارتباط بین توانمند سازی مدیران و رفاه ذهنی و عملکرد کاری از طریق حمایت سازمانی در کشور کره جنوبی پرداخته و طی آن این مطالعه نشان داده است که طبق نظریه‌ی تبادل اجتماعی، ادراک کارمندان از رهبری و حمایت اجتماعی در محیط کاری و عملکرد کاری آن‌ها جریان دارد این نتایج با یافته‌های پژوهش‌های قبلی همراستا هستند و بیان می‌کنند که حمایت اجتماعی برای پیش‌بینی و عملکرد کاری، حیاتی و مهم

¹- jenteri²- Daeho Kim, Chul Woo Moon and Jiseon Shi

است (پارکر ۲۰۱۳ روزن ۱۶). با این حال، اگرچه مدل بیان شده پیش بینی می کند که موارد یادشده به عنوان واسطه‌ی روابط بین مدیران توانمند ساز در سطح تیم و عملکرد کاری عمل می کنند، این فرضیه مورد تایید و حمایت قرار نگرفت. کیم و همکاران درسال (۲۰۱۷) در مطالعه‌ای به بررسی پیامدهای مهارت‌های مدیریتی در گردشگری پرداختند. نتایج نشان داد مهارت مدیریتی تاثیرات زیادی در انواع مختلف کسب و کار عملکرد دارد و همچنین، مفاهیم نظری توسعه مطالعات کشاورزی به عنوان مفاهیم مدیریتی برای صاحبان، مشاوران و سیاست گذاران مربوط به گردشگری کسب و کار در مناطق روستایی ارائه شده است. یافته‌های تحقیق مورد تائید قرار گرفتند سیتو^۱ و ژاکوبیاک^۲ (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان "مهارت‌های مدیریتی و سبک‌های یادگیری در مدیریت تنوع در شرکت‌های نوآور" بررسی نظرات ۱۲۷۶ مدیر شرکت نوآور کشور لهستان اثبات کردند که مهارت‌های مدیریتی و توسعه آنها پایه موفقیت فرآیند مدیریت در شرکت‌های امروزی است یافته‌های دیگر دیگر این تحقیق نشان می دهد که مهارت‌های مدیریت و سبک‌های یادگیری نقش حیاتی در توسعه اثربخشی ایزارهای مدیریت منابع انسانی در شرکت‌ها دارد کیامباتی^۳ و ایتونگا^۴ (۲۰۱۶) در تحقیقی با عنوان "مهارت‌های مدیریتی و برنامه ریزی استراتژیک شرکت" با بررسی ۱۶۹ شرکت بخش خصوصی کشور کنیا وجود رابطه مثبت و معناداری رابین مهارت‌های مدیریتی و برنامه ریزی استراتژیک شرکت‌ها را اثبات نمودند آنها همچنین نشان دادند که مدیریت با استی توجه بیشتری به مهارت‌های مدیریتی نشان دهند یافته‌های تحقیق مورد تائید قرار گرفتند بیانوم^۵ و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان سهم مهارت مدیریتی و جو سازمانی در بهره وری حرفة‌ای دیبرستان‌های فنی و حرفة‌ای با بررسی وضعیت ۱۳۱ دیبرستان فنی و حرفة‌ای وجود رابطه بین معناداری بین مهارت‌های مدیریتی و بهره وری حرفة‌ای دیبرستان را اثبات کردند

منابع و مأخذ:

- افساری و همکاران ، (۱۳۹۵). بررسی مهارت‌های سه گانه مدیریتی (فنی، انسانی، ادارکی) (مطالعه موردنی، مدیران ادارات تربیت بدنبال دانشگاه‌های سراسر کشور). پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت ورزشی و تربیت بدنبال دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب
- اشرفی ، مریم (۱۳۹۵). بررسی عوامل تأثیر گذار در انتصاب و انتخاب مدیران میانی (مطالعه موردنی، مدیران بازک سپه شعب غرب استان تهران). پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال
- اسفندیاری مقدم و همکاران (۱۳۹۴). تعیین مهارت‌های حرفة‌ای و شخصی مدیران کتابخانه‌های تخصصی استانداری‌های کشور از دیدگاه مدیران آنهاو استادان کتابداری. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته کتابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی تونی بوش (۱۳۹۵). تئورهای رهبری و مدیریت آموزشی ویرایش چهارم. ترجمه محمد حسنی
- خجسته پور، علیرضا (۱۳۹۵). طراحی مدل توسعه مهارت‌های مدیریتی مدیران شرکت ایران خودرو. رساله دکتری تخصصی رشته مدیریت منابع انسانی. دانشگاه مدیریت بحران و آینده پژوهی اصفهان
- حمیدی زاده ، امیر (۱۳۹۲). بررسی رابطه ساده و چند گانه مهارت‌های مدیریتی و خلاقیت با کارآفرینی سازمانی پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت کارآفرینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین
- رضائیان، علیرضا (۱۳۹۵). مبانی سازمان و مدیریت، چاپ نوزدهم انتشارات سمت
- سادات عربی ، محسن (۱۳۹۷). بررسی تأثیر مهارت‌های مدیریتی مدیران شهرداری بر توسعه‌ی گردشگری شهری مورد مطالعه: شهرداری‌های استان مازندران ، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت شهری دانشگاه آزاد واحد ساری سلطانی، اشرف (۱۳۹۷). طراحی و تبیین الگوی مهارتی مدیران کارکردی در شرکت‌های صنعت برق تحت پوشش بند ج اصل ۴۴ قانون اساسی مورد مطالعه: وزارت نیرو پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی دانشگاه آزاد واحد تهران شمال

¹ -sitko

² -jakubiak

³ -kiambati

⁴ -itunga

⁵ -bianome

- قلی زاده ، احمد (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین مهارت‌های سه گانه مدیران با میزان کارایی مولفه‌های سازمان یادگیرنده در بانک کشاورزی استان آذربایجان شرقی. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب.
- کریمی ، مریم (۱۳۹۷). طراحی مدل مهارت‌های مدیریتی مدیران شرکت نفت و گاز زاگرس. رساله دکتری. دانشگاه شیراز
- محمودی ، امیر حسین و عابدی، اکرم (۱۳۹۹). نظریه‌ها سازمان و مدیریت . چاپ هفتم.
- مقیمی، سید محمد. (۱۳۹۵). مبانی سازمان و مدیریت. تهران: انتشارات راه دان، چاپ چهارم.
- نیازآذری، کیومرث و تقوايی یزدی ،مریم و نیازآذری،مریم (۱۳۹۳). نظریه‌های سازمان و مدیریت در هزاره سوم ،چاپ سوم.
- محمد داوودی ،امیرحسین و ولایی ملکی ، مریم (۱۳۹۴). کابرد تئوری های سازمان و مدیریت در سازمان های آموزشی.

- Daeho, K, Chul ,W, Jiseon Shi (2019) entitled Designing a Model for the Relationship between Managers Journal of Vocational Behavior, 69(1), 105-118
- essential management skills. International Entrepreneurship and Management Journal, ۹. ۲۰۱۳. pp ۱۴۷-۱۶۵.
- Framework for Managing Corporate Expansion. International Journal of Business. , 46: 419-430
- Jentri ، A (2019) Model Work Analysis with People examines the managerial skills of managers, international Leadership Journal, 11(1), 78-119.
- Kiambati and Itunga (2016) "Company Management Skills and Strategic Planning", International Journal of Advanced and Applied Sciences, 5(1), 177-92.
- Lee, N. (2017) What holds back high-growth firms? Evidence from UK SMEs. Small Business Economics, Vol 43.
- .Okoro, E. (۲۰۱۲) Cross-Cultural Etiquette and Communication in Global Business: Toward a Strategic, European Research on Management and Business Economics, 25(3), 144-150.
- Sitko and Jacobiak (2016) "Management Skills and Learning Styles in Diversity Management in Innovative Companies", International Journal of Research in Business Management, 2(9), 107-122.
- Whetten, D. A., & Cameron(۲۰۱۰) . K. S. Developing management skills. Glenview, Ill: Scott, Foresman. 46: 419-430
- Whetten, P., & Cameron, (۲۰۱۷) G. Developing Management Skills. USA: Pearson69(1), 105-118
- Web site: <http://www.hopkins-associates.com>. ۱۹۹۶.